

МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ПОДІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ БІЗНЕСУ І ФІНАНСІВ

Кафедра бухгалтерського обліку

Михайлюк Олександр Валерійович

Облік і аудит виробничих запасів

*(на матеріалах ВАТ „Шепетівський завод культиваторів”
м.Шепетівка Хмельницької області)*

Дипломна робота

Спеціальність 7. 050.106. ”Облік і аудит”

*Допущено до захисту
завідувач кафедри*

бухгалтерського обліку

Науковий керівник:

_____ **В.Д.Слободян**

_____ **к.е.н., доцент Семенишена Н.В.**

" _____ " _____ 2010р.

Кам’янець-Подільський
2010

ЗМІСТ

Вступ.....	3
РОЗДІЛ 1. Економічна сутність та нормативно-законодавча база обліку виробничих запасів на підприємствах	6
1.1.Розкриття економічної сутності виробничих запасів	6
1.2.Нормативна-законодавча база обліку виробничих запасів	13
РОЗДІЛ 2. Сучасний стан обліку і аудиту виробничих запасів	18
2.1. Характеристика підприємства, аналіз його виробничо-господарської діяльності та фінансового стану, організація обліку на підприємстві.....	18
2.2. Теоретичні основи фінансового обліку виробничих запасів на підприємствах	37
2.3. Теоретичні основи та практичний управлінський облік виробничих запасів на підприємствах	70
2.4. Організація фінансового обліку виробничих запасів на ВАТ.....	79
2.5. Відображення в фінансовій та податковій звітності інформації про виробничі запаси	83
2.6. Сучасні комп'ютерні технології ведення обліку виробничих запасів	62
РОЗДІЛ 3. Внутрішній та зовнішній аудит виробничих запасів на підприємствах	97
3.1. Теоретичні основи внутрішнього та зовнішнього аудиту виробничих запасів на підприємствах	97
3.2. Організація аудиту виробничих запасів	106
Висновки і пропозиції.....	117
Перелік використаної літератури.....	119
Додатки.....	129

Вступ

Актуальність теми. Основу ефективного функціонування підприємства на ринку створює раціональне використання матеріальних ресурсів. Стрімкі економічні перетворення, політична невизначеність, жорстка конкуренція, обмеженість фінансових, матеріальних, кваліфікованих трудових ресурсів потребують пошуку нових підходів до управління матеріальними ресурсами, центральне місце у структурі яких посідають виробничі запаси.

Тому важливим напрямом підвищення ефективності функціонування суб'єкта господарювання є удосконалення управління виробничими запасами.

Виключну роль у вирішенні цих проблем відіграє подальше удосконалення обліку, аудиту та аналізу виробничих запасів як базових функцій управління. З виходом України на міжнародний ринок, розвитком ринкових відносин зроблено величезну роботу як з формування правового поля щодо діяльності суб'єкта господарювання, так і з удосконалення основних принципів управління.

Однак на сьогодні організація бухгалтерського обліку, аудиту та аналізу виробничих запасів не повною мірою відповідає сучасним вимогам ринку. Самостійність функціонування і відсутність обмежень діяльності суб'єктів господарювання надають можливість розробки і практичної реалізації різних методів управління виробничими запасами, що зумовлює актуальність наукових досліджень такого характеру.

Значний вклад в теорію та методологію обліку, аналізу та аудиту виробничих запасів внесли українські вчені Білуха М.Т., Бутинець Ф.Ф., Кузьмінський А.М., Сопко В.В., Голов С.Ф. та інші [27,28,29,30,31,32,33,45,59,35]. Серед зарубіжних вчених слід назвати Паркінсон С., Рустомджі М., Бланка І.А. та інших. Віддаючи належне науковим напрацюванням вітчизняних та зарубіжних вчених, слід

відзначити, що питання обліку, аналізу та аудиту виробничих запасів потребують подальшого наукового дослідження.

У значній мірі це зумовлено реформуванням системи бухгалтерського обліку в Україні, що знайшло своє відображення у прийнятті Закону України “Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” та затвердженні Положень (Стандартів) бухгалтерського обліку (П(С)БО) [1]. А також поступове впровадження європейських вимог якості системи управлінського контролю.

Раніше сформована система обліку, аналізу та контролю внаслідок застарілого методологічного базису вже не відповідає сучасним вимогам управління виробничими запасами. Не завжди забезпечується належна комплексність вирішення завдань. Зокрема, інформація, яка дозволяє приймати відповідні управлінські рішення, формується недостатньо оперативно, нерідко аналітичні роботи виконуються поверхово, без необхідних висновків і пропозицій. В умовах застосування П(С)БО 9 „Запаси”, ряд теоретичних і практичних аспектів обліку, аналізу та аудиту виробничих запасів не висвітлено ні в нормативних документах, ні в економічній літературі [14]. До них, зокрема, можна віднести питання теоретичного обґрунтування та практичної адаптації обліку виробничих запасів на етапах придбання, зберігання та реалізації; застосування автоматизованої технології управління виробничими запасами.

Такий стан системи управління свідчить про необхідність всебічного вивчення і рішення його проблем в умовах корінної перебудови діяльності підприємств.

Це зумовило вибір теми дипломної роботи, її актуальність, цільову спрямованість і структуру.

Для здійснення виробничо-господарської діяльності підприємства використовують виробничих запасів, надалі - виробничі запаси, які є найбільш важливою і значною частиною активів підприємства. Виробничі запаси займають особливе місце не лише у складі майна підприємства, а й

особливе місце їм належить у структурі витрат, оскільки виробничі запаси є основною складовою при формуванні собівартості готової продукції. Враховуючи це виробничі підприємства особливу увагу приділяють саме обліку, аналізу і аудиту виробничих запасів.

Для забезпеченості підприємства виробничими запасами та ефективного їх використання необхідно вживати комплекс заходів, щодо виявлення, кількісного вимірювання та реалізації виявлених заходів. Для цього необхідно здійснювати систематичний облік і аудит, якісний аналіз рівня та динаміки забезпеченості, а також ефективності використання виробничих запасів. В цьому полягає актуальність теми проведеного дослідження. Основним джерелом інформації є дані бухгалтерського та фінансової звітності.

Метою дипломної роботи є вивчення методичних аспектів обліку, аналізу і аудиту виробничих запасів, зокрема, сировини і матеріалів. Для досягнення вказаної мети були поставлені і вирішені наступні задачі:

- досліджено економічну сутність виробничих запасів як об'єкту обліку, аналізу та аудиту;
- вивчено методику аналізу забезпеченості та ефективності використання виробничих запасів;
- досліджено методичні аспекти зовнішнього (незалежного) аудиту виробничих запасів.

Предметом дослідження є методика обліку і організація аналізу і аудиту виробничих запасів підприємства.

В якості **об'єкта дослідження** виступає ВАТ «Шепетівський завод культиваторів».

Теоретичною і методологічною основою дослідження є нормативні документи, які регулюють питання обліку і аудиту виробничих запасів, а також підручники, навчально-методичні посібники, наукові статті.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідження бухгалтерського обліку, аудиту виробничих запасів та аналізу їх використання дозволяє сформулювати такі висновки.

1. Виробничі запаси є важливою складовою оборотних активів підприємства.

2. Відповідно до мети управління науковцями розглянуто різні підходи до класифікації виробничих запасів. Основними напрямками класифікації є їх групування за призначенням, за номенклатурою, за нормуванням, за характером оцінки.

3. Визначення основних завдань обліку та раціональна його організація є важливою умовою їх ефективного управління. Основою організації і ведення обліку на підприємстві є наказ про облікову політику. Одним із важливих елементів облікової політики щодо обліку виробничих запасів є обґрунтування методу оцінки запасів при списанні. Дослідженням встановлено, що ВАТ «Шепетівський завод культиваторів» обрав метод списання запасів ФІФО, що цілком відповідає специфіці діяльності підприємства.

4. Метою аудиту виробничих запасів є встановлення: достовірності первинних даних щодо наявності і руху запасів, повноти та своєчасності відображення первинних даних у зведених документах та облікових регістрах, правильності ведення обліку запасів відповідно до прийнятої облікової політики, достовірності відображення залишку запасів у звітності господарюючого суб'єкта.

5. Досвід розвинених ринкових країн свідчить, що контроль не може розглядатися ефективним засобом вивчення діяльності господарюючих суб'єктів, якщо він не містить елементів аналізу.

Основними завданнями аналізу виробничих запасів є: вивчення складу та структури виробничих запасів на підприємстві; вивчення ступеню оновлення запасів; вивчення забезпеченості виробничими запасами на

підприємстві; аналіз ефективності використання виробничих запасів; вивчення значення факторів, які впливають на показники ефективності виробничих запасів; визначення основних напрямів, резервів подальшого покращення використання виробничих запасів.

6. Одним із базових етапів аудиторської перевірки згідно з вимогами МСА є вивчення аудитором інформації про бізнес в обсязі, достатньому для виявлення й розуміння подій та операцій, які, на його думку, можуть суттєво впливати на фінансові звіти, перевірку або аудиторський висновок.

Оцінка основних показників діяльності ВАТ «Шепетівський завод культиваторів» за 2007 – 2009 рр. свідчить про погіршення ефективності діяльності підприємства проти минулих років.

7. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності свідчить, що ВАТ «Шепетівський завод культиваторів» не є фінансово сталим.

8. В основу концепції організації обліку на підприємствах харчової промисловості повинна бути покладена ідея формування достовірної, об'єктивної і корисної інформації про витрати. У роботі досліджено організацію обліку виробничих запасів, складено облікові номенклатури первинного, поточного та підсумкового обліку виробничих запасів ВАТ «Шепетівський завод культиваторів»

Робочим планом рахунків ВАТ «Шепетівський завод культиваторів» для обліку виробничих запасів передбачено субрахунки 2011 „Сировина”, 2040 «Тара», 2050 «Будівельні матеріали», 2070 «Запчастини», 2210,2220 «МШП».

9. Важливість правильного відображення в обліку операцій з руху виробничих запасів поглиблюється тим, що операції з виробничими запасами виступають об'єктом і податкового обліку.

10. Відповідно до Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні” для забезпечення вірогідності даних бухгалтерського обліку і фінансової звітності підприємства зобов'язані проводити інвентаризацію активів і зобов'язань, у ході якої перевіряються і документально підтверджуються їхня наявність, стан і оцінка.

11. В умовах реформування системи бухгалтерського обліку відповідно до вимог міжнародних стандартів в Україні спостерігається значна тенденція до комп'ютеризації бухгалтерського обліку на підприємствах. У роботі досліджено особливості обліку операцій з виробничими запасами в умовах застосування інформаційних технологій “1С: Бухгалтерія”; “Парус – Підприємство”; “Галактика”.

12. Організація обліку виробничих запасів ВАТ «Шепетівський завод культиваторів» є складним та відповідальним процесом. Вона охоплює всі напрями діяльності підприємства та прямо впливає на процес прийняття управлінського рішення як тактичного, так і стратегічного характеру. Тому важливим є постійний пошук напрямів удосконалення організації обліку виробничих запасів шляхом:

- створення загальної облікової інформаційної системи;
- удосконалення управлінського обліку виробничих запасів;
- удосконалення структури облікового апарату;
- створення багаторівневої системи облікової обробки інформації;
- удосконалення змісту наказу про облікову політику.

13. Планування є ключовим етапом аудиторської перевірки, що визначає напрями та обсяги аудиту в цілому. На стадії планування аудиту важливим є попередня оцінка системи бухгалтерського обліку і внутрішнього контролю, обґрунтування межі ризику аудиту та встановлення рівня суттєвостей для цілей аудиту.

Під час планування аудитор складає план та програму аудиту виробничих запасів, що можуть коригуватися і під час проведення процедур аудиту.

14. Здійснення перевірки стану обліку виробничих запасів по суті, за якісним критерієм „наявність чи існування” не виявило відхилень в обліку ВАТ «Шепетівський завод культиваторів».

15. Підвищення ефективності контролю неможливо без використання комп'ютерної техніки. Важливим аспектом у використанні комп'ютерної

техніки є її застосування в якості допоміжного інструменту в роботі аудитора. Багато аудиторів економічно розвинутих країн знайомі з таким інструментом - це експертні системи.

Вони вирішують такі завдання: інтерпретація, оцінка ситуації, прогнозування, видача інструкцій, контроль, спостереження, планування.

16. У вітчизняній та іноземній практиці накопичений достатній досвід організації робіт з контролю рівня запасів. Найбільше розповсюдження отримали метод червоної лінії, двосекторний метод контролю та класифікаційний підхід до управління запасами.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аудит / За ред. А.Н. Кузьминського. – К., 1996. - 320 с.
2. Бандурка О.М., Коробов М.Я. та ін. Фінансова діяльність підприємства – К.: ЛИБІДЬ, 1998.
3. Бень Т. Г., Довбня С. Б. Інтегральна оцінка фінансового стану підприємства // Фінанси України. — 2002. — № 6.
4. Білуха М.Т. Теорія бухгалтерського обліку: Підручник.- К. : 2000. - 692 с.
5. Бруханський Р.Ф. Організація бухгалтерського обліку в умовах реструктуризації сільськогосподарських підприємств / Р. Ф. Бруханський // Придніпровський науковий вісник. – 1998. – № 100 (167). – С. 55-59.
6. Бруханський Р. Ф. Оптимізація процесу нарахування і виплати дивідендів у сільськогосподарських підприємствах України / Р. Ф. Бруханський // Інноваційна економіка. – 2010. – № 5. – С. 220-224.
7. Бруханський Р. Ф. Особливості концепції дивідендної політики сільськогосподарських підприємств / Р. Ф. Бруханський // Наука молода. – 2003. – Вип. 1. – С. 73-78.
8. Бруханський Р. Ф. Стратегічні пріоритети оптимізації контрольно-ревізійних процедур в АПК України / Р. Ф. Бруханський // Облік і контроль на підприємствах АПК: стан та перспективи розвитку : матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. 10–11 жовт. 2008 р. : у 2-х ч. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; [редкол. : М. М. Коцупатрий, Л. М. Трохименко, В. В. Мельничук, Ю. А. Шевченко]. – Київ : КНЕУ, 2008. – Ч. I. – С. 28–30.
9. Бруханський Р. Ф. Трансформація дивідендної політики сільськогосподарських підприємств з позиції стратегічного менеджменту / Р. Ф. Бруханський // Наука молода. – Тернопіль : Економічна думка, 2009. – № 12. – С. 218-220.
10. Гайбура Ю.А. Моделі економічного зростання світової та української

економіки // Збірник наукових праць ПДАТУ. – Вип.15. Том 2. – Кам'янець – Подільський, 2007. – С. 67-70.

11. Гайбура Ю.А. Проблеми створення власної переробної бази в сільському господарстві // Збірник наукових праць ПДАТУ. – Вип. 2. – Тернопіль, 1993. – С. 66-68.

12. Гайбура Ю.А. Соціальна сфера села: еколого-економічні особливості // Еколого-економічні проблеми розвитку АПК: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 10-й річниці конференції ООН з питань охорони навколишнього середовища та розвитку, 25-27 вересня 2002 р. – Т. 2. – Львів : Львівський державний аграрний університет, 2002. – С. 214-220.

13. Гарасим П. М. Первинний та аналітичний облік на підприємстві : навч. посіб. / П. М. Гарасим, Г. П. Журавель, Р. Ф. Бруханський, П. Я. Хомин. – Тернопіль, 2005. – 464 с.

14. Гарасим П.М. Наскрізнi блоки кореспонденції рахунків бухгалтерського обліку / Гарасим П.М., Бруханський Р.Ф., Хомин П.Я. – Тернопіль: Астон. – 2003. – 368 с.

15. Голов С.Ф. Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку 2000 - К.: Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів України, 2001. – 224 с.

16. Грабова Н.М. Теорія бухгалтерського обліку 2001. - К.:А.С.К., 2001.- 272с.

17. Данілов І.В, Савчук М.Я., Мельничук О.В. Вартові державного добробуту. – Кам'янець-Подільський : Зволейко Д.Г., 2010. – 264 с.

18. Долинський В.П. Аналіз господарської діяльності сільськогосподарського підприємства. - К.: Вища школа, 1999. - 164 с.

19. Економічний аналіз: Навч. посіб. / М.А. Болюх, В.З. Бурчевський, М.І. Горбаток. За ред. М.Г. Чумаченка. - К.: КНЕУ, 2001. - 540 с.

20. Закон України „По державну податкову службу в Україні” від 14.12.90 р. № 509-ХІІ

21. Закон України „Про аудиторську діяльність” від 22.03.1991 р. № 89-ІV.

22. Закон України „Про оподаткування прибутку підприємств” від 28.12.94 р. № 334/94-ВР.
23. Закон України „Про податок на додану вартість” від 22.05.1995 р. № 889-IV.
24. Закону України „Про бухгалтерський облік та фінансову звітність” від 16.07.99 № 996.
25. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу: Навч. посіб. - К.: Знання-Прес, 2000. - 207 с.
26. Івахненко В.Т., Горбатюк Т.І., Львовичкин В.С. Економічний аналіз: Навч. посіб. - К.: КНЕУ, 1999. - 176 с.
27. Іващенко А.П. Бухгалтерський та податковий облік основних засобів в умовах функціонування інформаційної технології обліку // Вісник Львівської комерційної академії. Серія економічна. – Вип. 16. – Львів, 2004. - С. 300-304.
28. Іващенко А.П. Організація і методика обробки облікової інформації в умовах функціонування інформаційної технології // Вісник НУВГП. Зб. наук. праць. – Вип.1 (33) . – Рівне, 2006. - С.35-42.
29. Іващенко В.І., Болюх М.А.Економічний аналіз господарської діяльності К.: ЗАТ "ШЧЛАВА" 1999. - 204 с.
30. Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженою Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 №291.
31. Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків.
32. Ковальчук Н.В. Управлінський аспект бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств // Аграрна наука – селу : Збірник наукових праць ПДАТА. – 1998. – Вип.6. – С.182-183.
33. Ковальчук Н.В., Слободян В.Д. Бухгалтерська звітність в системі інформаційного забезпечення // Економіка АПК. – 1998. – № 12. – С. 35–39.

34. Кузьмінський А.М. та ін. Теорія бухгалтерського обліку. Підручник.- К.: Редакція газети „Все про бухгалтерський облік”, 1999. – 288 с.
35. Лазаришина І.Д. Економічний аналіз в Україні: історія, методологія, практика: Монографія.- Рівне: НУВГП, 2005.- 369 с.
36. Ластовецький В.О. Виробничо-комерційний облік і внутрішньогосподарська (управлінська) звітність за центрами витрат і відповідальності. – Чернівці: „Місто”, 2003. – 156 с.
37. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб’єктів господарювання: Монографія.- К.: КНЕУ, 201. – 387 с.
38. Лист Міністерства фінансів України від 21.12.05 р. № 31-34000-10-5 / 27793 “Про облікову політику”
39. Лишиленко О.В. Теорія бухгалтерського обліку: Навчальний посібник. – К.: Вид-во „Центр навчальної літератури”, 2003. – 215 с.
40. Мартынович А. М., Бузмаков В. И. Стратегия развития информационной системы управления // Корпоративные системы. - №1.- 2004.
41. Мельничук О.В. Доход в аспекті бухгалтерського і податкового обліку // Збірник наукових праць ПДАТА. – 2000. – № 8. – С. 315-318.
42. Мельничук О.В. Інтеграція бухгалтерського і податкового обліку через податкові різниці // Механізм господарювання і економічна динаміка в АПК : тези доповідей конференції. Харків, 2001. – С. 158-160.
43. Мельничук О.В. Узгодження бухгалтерського та податкового обліку в умовах реформування економіки // Організаційно-економічні проблеми розвитку АПК. У чотирьох частинах. За ред.. П.Т. Саблука. – Частина 3. Фінанси і фінансова інфраструктура АПК. Київ : Інститут аграрної економіки, 2001. – С. 431-433.
44. Мельничук О.В., Семенишена Н.В. Відображення податкових різниць у фінансовій звітності сільськогосподарських підприємств // Наукове та професійне забезпечення розвитку обліку та фінансів аграрного сектору економіки в умовах глобалізації. IV Міжнародна науково-практична

конференція, 18-19 вересня 2008. : Збірник тез та виступів. – Київ : ЮрАгро-Веста, 2008. – С. 274–278.

45. Мец В.О. Економічний аналіз фінансових результатів та фінансового стану підприємства: Навч. Посіб. - К. : КНЕУ, 1999. - 132 с.

46. Мних Е.В., Будяк П.Ю. Економічний аналіз на промисловому підприємстві. - Львів: Наука, 1998. - 220 с.

47. Мних Є.В., Ференц І.Д. Економічний аналіз. Навч. посібник. – Львів.- „Армія України”, 2000. - 144 с.

48. Мних Є.В., Хом'як Р.Л., Цікало Є.І. Організація економічного аналізу господарської діяльності в умовах його автоматизації. Навч. посіб.- К.: НМК ВО, 1991.- 39 с.

49. П(С)БО 1 „Загальні вимоги до фінансової звітності” затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246

50. П(С)БО 2 „Баланс” затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.03.99 р. № 87

51. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.99 №291.

52. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290

53. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 "Оренда", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290

54. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 "Дохід", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290

55. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 "Витрати", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290

56. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 "Об'єднання підприємств", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 07.07.99 р. № 163

57. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 28 "Зменшення

корисності активів", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290

58. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 „Основні засоби”, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92

59. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 "Нематеріальні активи", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. № 242

60. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 9 "Запаси", затверджений наказом Міністерства фінансів України від 20.10.99 р. № 246

61. Попович П. Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник. – Тернопіль : Економічна думка, 2001. – 454 с.

62. Порядок подання фінансової звітності. Затверджено постановою Кабінету міністрів України від 28.02.2000 р. № 419.

63. Порядок проведення дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей, затверджений Наказом Мінфіну та Мінекономіки, № 37-20/248/07-104 від 31.05.93 р.

64. Пушкар М.С. Тенденція та закономірності розвитку бухгалтерського обліку в Україні (теоретико-методологічні аспекти) : Монографія. – Тернопіль: Економічна думка, 1999. – 423 с.

65. Ричард Томас. Количественные методы анализа хозяйственной деятельности / пер. с англ. - М.: Изд-во «Дело и сервис», 1999. - 432 с.

66. Рудницький В. С. Судово-бухгалтерська експертиза економічних правопорушень: навчальний посібник / Рудницький В. С., Бруханський Р. Ф., Хомин П. Я. – К. : ВД «Професіонал», 2004. – 304 с.

67. Семенишена Н.В. Бухгалтерський облік та звітність в системі інформаційного забезпечення менеджменту // Збірник наукових праць ПДАТУ. – 2008. – Вип. 16, Т.3. – С. 497-500.

68. Семенишена Н.В. Комунікативна та інформаційно-аналітична функції бухгалтерської звітності сільськогосподарських підприємств : автореф. дис... канд. екон. наук : 08.00.09 ; Нац. наук. центр "Ін-т аграр. економіки" УААН. –

Київ, 2008. – 21 с.

69. Семенишена Н.В., Кушнір Л.А. Оцінка ефективності застосування комплексних систем автоматизації бухгалтерського обліку на підприємстві // Збірник наукових праць ПДАТУ. – 2008. – Вип. 16, Т.2. – С. 33-35.

70. Семенишена Н.В., Левченко З.М. Оцінка біологічних активів : проблеми використання справедливої вартості. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». – Луцький національний технічний університет. – 2010. - Випуск 7 (25). – Ч. 5. – С. 265-271.

71. Семенишена Н.В., Радченко О.Д. Інформаційне забезпечення оцінки потенціалу аграрних підприємств // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит. – 2010. – Вип. 1. – С. 236-239.

72. Семенишена Н.В., Слободян В.Д. Вітчизняна бухгалтерська терміносистема: проблема якості національних стандартів // Облік і фінанси АПК. – 2007. – № 11–12. – С.204-209.

73. Сиротенко Н.А. Облік матеріальних ресурсів промислового підприємства. // Розвиток системи обліку, аналізу та аудиту в Україні: традиції, проблеми, перспективи. Збірник наукових праць Державної Академії статистики, обліку та аудиту. – К.: ДАСОА, 2004. – С. 79 – 86.

74. Сопко В. Бухгалтерський облік : навчальний посібник. – К. : КНЕУ, 1999. – 500 с.

75. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. – Львів : ЛБІНБУ, 2000. – 485 с.

76. Ткаченко Н.М. Бухгалтерський фінансовий облік на підприємствах України.-К.: А.С.К.-2000.-784с.

77. Хорунжак Н. М. Діючі підходи до класифікації галузей національної економіки / Н. М. Хорунжак, Н. М. Зорій // Вісник Львівської комерційної академії. – 2004. – Вип. 16. – С. 447–452.

78. Хорунжак Н. М. Аналіз переваг і недоліків системи документування в умовах автоматизованих інформаційних систем обліку / Н. М. Хорунжак //

Наукові записки. – 2003. – Вип. 12. – С. 10–12

79. Хорунжак Н. М. Гармонізація та стандартизація української системи обліку як необхідна умова ефективного розвитку вітчизняної економіки / І. Д. Бенько, Н. М. Хорунжак / Бухгалтерський облік та господарський контроль: минуле, сучасне, майбутнє : тези доп. Міжнар. наук. конф., 16–17 трав. 2002 р. – Житомир : ЖІТІ, 2002. – С. 9–12

80. Хорунжак Н. М. До питання обліку дебіторської заборгованості в бюджетних установах / Л. О. Гуцайлюк, Н. М. Хорунжак // Галицький економічний вісник. – Тернопіль. – 2009. – №1 (22).– С. 151–155

81. Хорунжак Н. М. Роль і місце стандартів в аудиторській діяльності / Н. М. Хорунжак, Г. В. Бойко // Развитие учёта и аудита как основы информационно-аналитической системы предприятия : труды Междунар. науч.-практ. конф., 17–18 декаб. 2005 г. – Харьков : НТУ “ХПИ”, 2005. – С. 77–78.

82. Царенко О.М. Економічний аналіз діяльності підприємств агропромислового комплексу: Навч. посіб. - К.: Вища шк., 1998. — 256 с.

83. Черненко М., Слепцов С. Принципы классификации управленческих информационных систем // Корпоративные системы. - № 1. – 2004 .